

Rektor

Rikard Skårfors
FD, Utbildningsledare
Rektors kansli, Ledningssekretariatet

Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet)

Yttrande över promemorian En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder

Stockholms universitet har av Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) anmodats att inkomma med synpunkter på promemorian *En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder*. Universitetet har följande att anföra.

Generella synpunkter

Stockholms universitet tillstyrker i stort förslagen i promemorian, vilka är rimliga och väl avvägda. Det är positivt med en samlad reglering som möjliggör en långsiktig planering av uthyrningsverksamheten, samt att det även fortsättningsvis ska vara tillåtet att hyra ut bostäder i andra hand till utbytesstudenter. Det senare är en viktig förutsättning för att kunna ha välfungerande utbytesavtal med lärosäten i andra länder. Universitetet välkomnar också att det ska vara tillåtet att hyra ut bostäder till fler grupper, i synnerhet studenter på grund- och avancerad nivå som är skyldiga att betala studieavgifter.

Stockholms universitet delar slutsatserna att genomförandet av dessa förslag bidrar till internationaliseringen av högskolesektorn. Förslagen kommer även att förbättra förutsättningarna för rekrytering av internationella studenter, vilket är mycket angeläget för att kunna konkurrera om denna grupp studenter med lärosäten i andra länder.

Universitetet har emellertid några synpunkter och kommentarer rörande enskilda delar i promemorian, vilka redovisas i det följande.

Specifika synpunkter

Stockholms universitet skulle önska några förtydliganden avseende skrivningarna i den föreslagna förordningens 3 § (avsnitt 2.1, s. 6).

Under punkterna 3–5 bör det enligt universitetet framgå om reglerna även gäller svenska medborgare.

Enligt punkt 4 gäller reglerna ”gästforskare vid högskolan, om de inte är anställda där”. I praktiken är gästforskare oftast anställda under en tidsbegränsad period. Stockholms universitet förordar därför ett förtydligande till ”..., om de inte är tillsvidareanställda där”.

Universiteten rekryterar strategiskt biträdande lektorer, universitetslektorer och professorer internationellt och det är svårt även för de senare två grupperna att hitta en lämplig bostad innan de anländer. De har ofta familj och det krävs därför tid att hitta en lämplig bostad. Det underlättar rekryteringen och påföljande etablering om även de kan erbjudas genomgångsbostäder. Universitetet menar att möjligheten till andrahandsuthyrning inte bör begränsas till anställda med högst fem år gammal doktorsexamen (punkt 5 c) eftersom lektorer och professorer vanligen har äldre doktorsexamina, samt då även yngre forskare på grund av t.ex. föräldraskap kan vara förhindrade att söka internationellt arbete inom femårsgränsen.

Avseende punkt 3 om att doktorander ska ha påbörjat sina studier de senaste sex månaderna och punkt 5 a om att anställda ska ha varit det i högst sex månader föreslår Stockholms universitet att skrivningarna ändras så att de överensstämmer med formuleringarna i avsnitt 6.3 (s. 31) där det avseende doktorander talas om *tidigast sex månader innan hyresavtalet ingås* och avseende anställda *högst sex månader innan hyresavtalet ingås*.

Stockholms universitet är ett av nio lärosäten som under en prövotid fram till och med utgången av 2022 har fått hyra ut bostäder till alla grupper av studenter, dvs. även inhemska studenter och fritt inresande ej avgiftsbetalande studenter. Universitetet menar att de skäl som anförs i promemorian för begränsning till utbytesstudenter och avgiftsskyldiga studenter (avsnitt 6.3, ss. 32ff.) är rimliga och sakligt motiverade, men konstaterar att ett ovillkorligt exkluderande av andra studentkategorier kan befaras få oönskade konsekvenser. Under pandemin sjönk antalet inkommande utbytesstudenter markant, och uthyrning till svenska och ej avgiftsbetalande fritt inresande studenter var därför nödvändig för att lärosätenas bostadsverksamhet inte skulle göra enorma förluster. Som en säkerhetsåtgärd inför eventuella framtida motsvarande händelser vill Stockholms universitet föreslå en skrivning om att uthyrning till bredare grupper ska vara tillåten vid särskilda omständigheter som lärosätena inte kunnat förutse.

Förslaget (avsnitt 6.5, s. 37) att lärosäten endast ska kunna teckna nya hyresavtal för en tioårsperiod, och sedan förlänga med högst tio år i taget, tar inte hänsyn till möjligheten för lärosäten att kunna teckna tillsvidarehyresavtal med fastighetsägare. Tillsvidarehyresavtal är gynnsamma och ger även en trygghet med säkrat bostadsbestånd samt möjligheten för mer flexibel uppsägning och frånträde. Stockholms universitet föreslår som alternativ att reglerna stadgar att lärosäten inte ska teckna hyresavtal som inte kan frånträdas under de närmsta tio åren (dvs. att man som lärosäte inte binder upp sig i hyresavtal på mer än tio års tid).

Detta beslut är fattat av rektor, professor Astrid Söderbergh Widding, i närvaro av universitetsdirektör Åsa Borin. Studeranderepresentanter har informerats och haft tillfälle att

Stockholms
universitet

ytra sig. Ärendet har beretts av områdesnämnderna samt vid Fastighetsavdelningen och Studentavdelningen. Övrig närvarande och föredragande i ärendet har varit Rikard Skårfors, Ledningssekretariatet (protokollförare).